

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-422

20.4.2026

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Kontantoppgjør – fratrekk for arbeidspenger – fal. § 6-1.

Sikrede fikk dekket skader på sin bil under kaskoforsikringen. Foretaket ønsket i utgangspunktet at skaden skulle repareres, men partene ble senere enig om at det skulle utbetales et kontantoppgjør. Foretaket la til grunn taksten på kr 14 149 i oppgjøret, men gjorde bl.a. fratrekk for 50 % av arbeidspenger. Sikrede krevde full erstatning, jf. fal. § 6-1, og var uenig i at foretaket kunne gjøre et slikt standardisert fratrekk. Sikrede viste bl.a. til at et slikt fratrekk ikke kunne forklares med en faktisk kostnadsbesparelse i denne konkrete saken. Foretaket anførte at det hadde hjemmel i vilkårene til å gjøre fratrekk for arbeidspenger, uavhengig av hva som var den faktiske besparelsen. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under kaskoforsikringen. Spørsmålet er om foretaket kan gjøre fratrekk for 50 % av arbeidspenger i kontantoppgjøret.

Sikredes forsikring har bl.a. følgende vilkår:

10.2 Oppgjørsregler ved reparasjon

(...)

Storebrand kan avgjøre om og hvor reparasjon skal foretas.

(...)

Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted.

Påløpt investerings-/merverdiavgift erstattes etter fremlagte kvitteringer.

Sikrede søkte erstatning under kaskoforsikringen for skader hans bil ble påført under ekstremværet Amy. Skadene ble taksert til kr 14 149. Foretaket aksepterte å dekke skadene. Foretaket ønsket i utgangspunktet at skadene skulle repareres, men det ble senere enighet om at skaden skulle erstattes ved et kontantoppgjør.

Foretaket utbetalte kr 653 i erstatning etter fratrekk for egenandel, merverdiavgift og 50 % arbeidspenger for karosseri- og lakkarbeid.

Sikrede er uenig i at foretaket kan redusere erstatningen for arbeidspenger, da dette vil være i strid med forsikringsavtalelovens (fal.) § 6-1 hovedregel om full erstatning. Sikrede har dessuten innhentet en uavhengig skadekalkyle fra et autorisert merkeverksted og forhandler, som viser en samlet reparasjonskostnad på kr 17 422 inkl. mva. Dette dokumenterer at foretakets beregning av kontantoppgjøret ikke reflekterer reell markedsverdi for reparasjon, og at det standardiserte fradraget i arbeidspenger ikke kan forklares med faktisk kostnadsbesparelse. Det standardiserte fradraget på 50 % i arbeidspengene reflekterer ikke en faktisk bespart kostnad eller den

dekningsmessige skaden. Kontantoppgjør er ikke vurdert som en selvstendig oppgjørsform, og dette er kjernen i tvisten.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at erstatningen er korrekt beregnet.

Foretaket har etter vilkårene rett til å gjøre et fratrekk for 50 % av arbeidspengene når reparasjon blir foretatt utenom verksted. Dersom sikrede legger frem kvitteringer på kjøp av deler, vil foretaket kunne dekke merverdiavgiften.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet er om foretaket kan gjøre et fratrekk på 50 % i erstatningen av arbeidskostnader, herunder om et slikt fradrag er i strid med fal. § 6-1.

Fal. § 6-1 første ledd lyder slik:

Når ikke annet er bestemt i forsikringsavtalen, har sikrede krav på full erstatning for sitt økonomiske tap.

Sekretariatet bemerker at foretaket står fritt til å fravike denne bestemmelsen i sine forsikringsvilkår, jf. **FinKN 2024-142** hvor nemnda uttalte følgende om bestemmelsen:

Bestemmelsen er ikke preceptorisk, og kan fravikes i vilkårene. Dette gjelder både oppgjørsform og omfanget av ansvaret.

Sekretariatet kan ikke se at det fremgår eksplisitt av dine forsikringsvilkår at fal. § 6-1 er fraveket. Vi kan imidlertid ikke se at dette er av avgjørende betydning, da vilkårene inneholder regler om bl.a. oppgjørsform og erstatningsberegning. Vi viser i den forbindelse til Brynildsen, m.fl.: Forsikringsavtaleloven (4. utg., 2024) s. 302:

Flere forsikringsforetak har inntatt en generell vilkårstekst som sier at § 6-1 ikke gjelder. Dette vil imidlertid i seg selv ikke ha noen selvstendig betydning. Lovens løsning vil uansett legges til grunn dersom det ikke foreligger noen konkret alternativt vilkårmessig regulering av erstatningsberegningen.

I dine forsikringsvilkår er oppgjørsreglene ved reparasjon inntatt i pkt. 10.2 hvor det bl.a. fremgår følgende:

(...)

Storebrand kan avgjøre om og hvor reparasjonen skal foretas.

(...)

Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted.

Påløpt investerings-/merverdiavgift erstattes etter fremlagte kvitteringer.

Foretaket har etter vilkårene adgang til å avgjøre om skaden skal repareres, samt hvor skaden skal repareres. Dersom skaden ikke repareres på verksted, har foretaket etter vilkårene rett til å erstatte arbeidspengene med 50 % av normalpris på verkstedet. Foretaket har med dette fraveket hovedregelen i fal. § 6-1 i vilkårene. Sekretariatet bemerker at vilkåret er objektivt utformet, og det forutsetter ingen konkret eller reell tapsvurdering. Den eneste forutsetningen for at det skal gjøres et slikt fradrag, er at skaden ikke repareres på et verksted.

Foretaket har bekreftet at du vil få erstattet merverdiavgift, dersom du kan fremlegge dokumentasjon på at det er kjøpt inn deler og betalt merverdiavgift.

Forsikringsvilkårene regulerer ikke adgangen til kontantoppgjør. **FinKN 2024-142** omhandlet tilsvarende forsikringsvilkår som dine, og saken reiste bl.a. spørsmål om det likevel var anledning til å avtale et kontantoppgjør. Nemnda besvarte dette bekreftende og presiserte at kontantoppgjøret i så fall skal tilsvare reparasjonskostnadene:

Utgangspunktet i disse vilkårene er at foretaket er ansvarlig for kostnadene til reparasjon såfremt skaden kan repareres. I denne saken er det ikke bestridt at skaden kan repareres. Bestemmelsen angir ikke kontanterstatning som alternativ, men en evt. kontanterstatning kan selvsagt avtales med utgangspunkt i vilkårene, som å i så fall vil innebære at kontanterstatningen skal tilsvare reparasjonskostnadene.

Ifølge ovennevnte avgjørelse har partene anledning til å avtale et kontantoppgjør, selv når kontantoppgjør ikke er regulert som en egen oppgjørsform i vilkårene. Kontanterstatningen skal i et slikt tilfelle tilsvare reparasjonskostnadene.

Nemnda tok i **FinKN 2024-142** videre stilling til om foretaket i kontantoppjøret kunne gjøre fradrag for 50 % av arbeidspengene og merverdiavgift:

Ved utmåling av reparasjonskostnadene gjelder punkt 7 og 8 om arbeidspenger og moms. Disse punktene angår utmålingen av foretakets ansvar og må derfor gjelde også om partene blir enige om at bilen ikke skal repareres slik situasjonen er her. Når bilen ikke repareres, er situasjonen at arbeidspengedelen av reparasjonskostnadene ikke utløses, og det blir heller ikke betalt moms. Disse bestemmelsene må derfor også gjelde beregningen av ansvaret overfor sikrede.

Nemnda har således avgjort at foretaket har anledning til å gjøre et standardisert fradrag i arbeidspenger, tilsvarende den prosentsatsen som er regulert i vilkårene. I både nemndsavgjørelsen og i ditt tilfelle er det fradragets størrelse regulert til 50 %. Det er ingen holdepunktet i verken vilkårets utforming, eller i nemndspraksis, som tilsier at fradraget skal beregnes skjønnsmessig basert på faktisk besparelse eller andre forhold. Etter vårt syn har foretaket dermed rett til å redusere arbeidspengene med 50 %, samt gjøre fratrekk for merverdiavgift i kontantoppjøret.

Du har videre vist til at du har innhentet et pristilbud på reparasjon fra et annet verksted som var høyere enn tilbudet fra foretakets verksted. Sekretariatet kan ikke se at dette får betydning for oppjøret, da foretaket etter vilkårene har rett til å velge hvilket verksted som skal reparere skaden. Det er ikke dokumentert at tilbudet foretaket har innhentet ikke var tilstrekkelig til å sette bilen til vesentlig samme stand som før skaden. Uten at dette kan dokumenteres, er det sekretariatets oppfatning at foretaket kan legge til grunn pristilbudet det selv har innhentet i beregningen av kontantoppjøret.

Klagen kan etter dette ikke føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om foretaket kan gjøre fratrekk for arbeidspenger i kontantoppjøret.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets vurdering.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).